

1229

katsotaan Turun

historian alkaneen, kun 23. tammikuuta päivätyssä kirjeessä paavi Gregorius IX antoi luvan siirtää piispanistuin Nousiaisista Koroisiin. Hyvien kulku-yhteyksien myötä Aurajoen varrelle oli muodostunut asutusta jo aikaisemmin. Varsinaisesta kaupungista ei voida vielä puhua, vaan Turun nimen mukaisesta torista eli kauppapaikasta.

1290 vuoteen on

ajoitettu Suomen vanhin hautakivi. Ingigerdin kiveä säilytetään Maarian kirkoissa. Kiven reunaa kiertävässä tekstissä toivotetaan Ingigerdille rauhallista lepoa.

1291

 valittiin Maunu I

ensimmäisenä syntyperäisenä suomalaisena Suomen piispaksi. Hän oli syntynyt Ruskon Merttelän kylässä. Hän siirsi piispanistuimen Koroisista Unikankareelle, jolle paikalle tuomiokirkko vihittiin vuosisadan vaihteessa. Hän on ensimmäinen tuomiokirkkoon haudattu Turun piispa.

1351

Turun ja Växjön

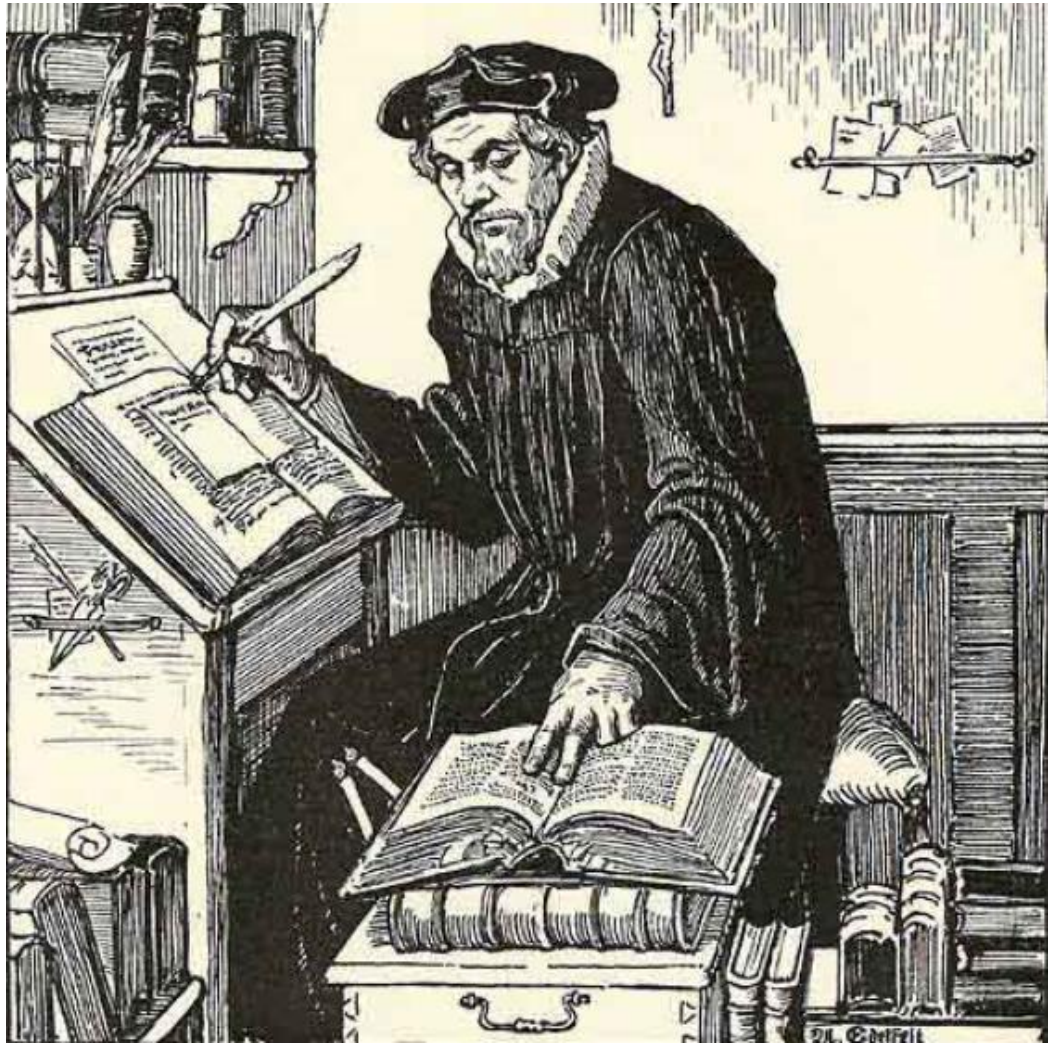
piispat vihkivät puisen Kaarinan kirkon. Kivestä kirkkoa rakennettiin ilmeisesti jo 1300-luvulla, mutta nykyisen muotonsa se sai vasta 1400-luvulla. Seurakuntajaon muuttuessa 1991 sen nimeksi tuli Pyhän Katariinan kirkko. 1440-luvulla valmistunut Maarian kivikirkko on saman ikäinen.

1352

vuodelta löytyy

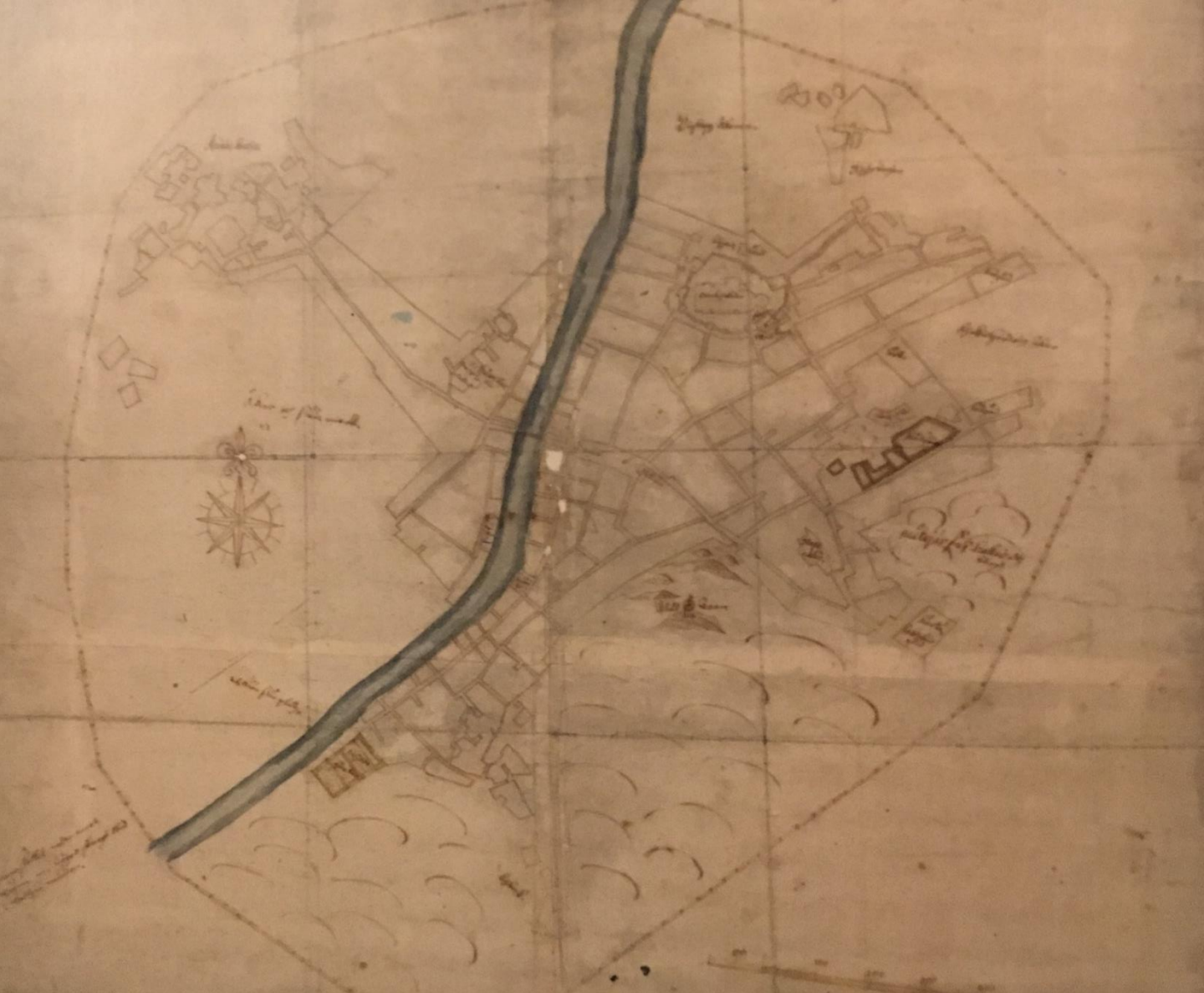
Suomen ensimmäinen maininta vesimyllystä. Halistenkoskessa oli Turun piispan myllypato. Silloin piispa ja talonpojat sopivat, että padon on oltava auki keväällä ja syksyllä, jotta kalat pääsevät nousemaan jokea yläjuoksulle. Kuva Halisten myllyn alueesta on viime vuosisadan alusta. *Rasti 11*

1548

Mikael Agricola

julkaisi Turussa ensimmäisen suomenkielisen Uuden testamentin. Viisi vuotta aikaisemmin oli ilmestynyt hänen ABC-kirjansa, joka on suomalaisen kirjallisuuden esikoisteos. Turun piispa hänestä tuli vasta seuraavalla vuosikymmenellä.

1634

piirrettiin

Suomen ensimmäinen kaupunkikartta Turusta. Alue rajautuu kymmenen vuotta aikaisemmin tehtyyn tulliaitaan. Kartasta erottuvat korttelit, kadut ja kujat, mutta ei tonttirajoja.

1640

perustettiin

Suomen ensimmäisen yliopisto Turkuun. Juhlalliset avajaiset pidettiin 15. heinäkuuta. Pietari Brahe toimi silloin Suomen kenraalikuvernöörinä. Lähes pari sataa vuotta myöhemmin Turun palo tuhosi yliopiston rakennuksia ja kokoelmia. Sen jälkeen yliopisto siirrettiin Helsinkiin.

1697

laaditussa

Maarian Kärsämäen kartassa kylien rajakivinä näkyvät Pallivaha, Halisvaha ja Sudenvaha. Myös tämän Raunistulassa sijaitsevan Kukosvahan oletetaan toimineen aikanaan rajakivenä. Suomen kielessä vaha ei siis ole pelkkää parafiiniä, vaan se tarkoittaa myös isoa siirtolohkareta.

1738 aloitti Suomen

ensimmäinen verkatehdas toimintansa Turussa. Villaa saatiin Suomesta ja tuotanto meni armeijan tarpeisiin. Sata vuotta myöhemmin John Barker perusti puuvillankehruutehtaan Kakolan kohdille Aurajoen rantaan. Kun tilat kävivät ahtaaksi tehdas muutti Raunistulaan konkurssiin menneen Alfa sokeritehtaan kiinteistöön.

1817

Aurajoen jäällä

Turussa ajettiin Suomen ensimmäiset ravikilpailut. Ensimmäinen varsinainen ravirata oli Kupittaalla, jossa ehdittiin ajaa kolmet Kuninkuusravit. Raviradasta muistuttaa Kupittaalla edelleen vanha kioskirakennus.

1898

aloitettiin

Koroistenniemellä arkeologiset kaivaukset. Muutamassa vuodessa kaivettiin lähes koko niemenkärjen tasanne. Kaivauksissa löydettiin vanhan kirkon perustukset. Valkoinen risti pystytettiin paikalle viime vuosisadan puolivälissä.

1906

perustettiin

Raunistulan työväenyhdistyksen Tarmon tiloissa Maarian Pyrkivä. Alun perin voimisteluseuraksi perustetusta Pyrkivästä on tullut monen lajin yleisseura. Kuntarajan muuttaessa nimi vaihtui Turun Pyrkiväksi. Vuosien varrella Pyrkivässä on harrastettu niin näytelmätoimintaa kuin kuorolauluakin ja järjestetty Suomen ensimmäinen rock-konsertti. Kuten Turulla, myös Pyrkivällä on tänään syntymäpäivä. *Rasti 54*

1914 valmiustui Into

Saxelinin reliefi Leikkiviä lapsia. Se sijaitsi alun perin KOP:n liike- ja asuintalon seinässä Linnankadulla. Kuuvuoreen se siirrettiin 1968. Teos muodostuu viidestä lapsiparista, jotka esittävät vertauskuvallisesti kulttuuri- ja elinkeinoelämän eri osa-alueita.

1962

perustettiin

Turkuun Suomen ensimmäinen partiomuseo. Vuonna 1995 museo muutti entiseen Barkerin kutomon johtajan koristeelliseen asuinrakennukseen Virusmäentielle. Nykyään rakennuksessa toimii päiväkotia. Partiomuseo on toiminut vuodesta 2005 partiotoimiston kanssa saman katon alla Läntiselläkadulla.

1970 järjestettiin

ensimmäinen Ruisrock. Paikka oli Saaronniemi Ruissalon kärjessä. Ensimmäisellä kerralla tapahtuma keräsi 38 000 katsojaa ja jo seuraavana vuonna 100 000. Ruisrock on Suomen vanhin yhtäjaksoisesti toiminut rockfestivaali.

1999

Turun

ylioppilaskylän 30-vuotisjuhlien yhteydessä pystytettiin espanjalaisen, Turussa asuneen taiteilijan Pepe Gonzalezin patsas Monumental Sculpture Igitur. Ylioppilaskylän vihki 30 vuotta aikaisemmin pääministeri Mauno Koivisto, Turun Metsänkävijöiden vanha partiopoika.

2003

valmistuneen

Koppi ja kova luu taideteoksen on tehnyt kuvanveistäjä Sakari Peltola. Harmaasta graniitista veistetty iso luu ja tummasta diabaasista muotoiltu pieni koirankoppi löysivät paikkansa Turun kulttuuripääkaupunkivuonna osana Kulttuurikuntoilun keskuspuisto -hanketta.

2009

Pernon telakalta

luovutettu Oasis of the Seas oli valmistuessaan maailman suurin matkustajalaiva. Aluksella on mittaa 360 metriä ja se pystyy kuljettamaan 5400 matkustajaa ja 3000 miehistön jäsentä. Laivan hinta oli 900 miljoonaa euroa. Seuraavana vuonna valmistui sen sisaralus Allure of the Seas.

2011

Turku oli

Euroopan kulttuuripääkaupunki. Taideteos oli osa kulttuurivuoden hankkeita. Eero Merimaan valotaideteos koostuu liiketunnistimilla toimivista, tyylitellyn kukan muotoisista värivalopylväistä. Ohikulkijat saavat hämärässä 29 kukkaan syttymään erivärisiä valoja.